

— საზოგადოებრივი სამუშაოების მოწყობა. პროფ-კავშირმა შეადგინა განსაკუთრებული კომისია, რომელსაც დაევალა საზოგადოებრივი სამუშაოების მოწყობა. კომისიის დადგენილი აქვს უპირველესად მოაწიოს ასეთი სამუშაო უშუალოდ ბინათმფლობელთა საბჭოების დასახლებით.

— მუშათა კლუბი ბათუმში. პროფ-ბიუროს შეუდგა თავის კავშირებში შემოწირულობათა შეგროვებას მუშათა კლუბის ასახედებად.

— დაღუპულ მებრძოლებს მემორიალური უსწრულულობა. საქ. სახ. სომისართა საბჭომ დაავალა სოც. უზრუნველყოფის კომისარიატს, რათა დაღუპულ ფრინავ აზნაურებს: თაბაკაშვილს და კუირუ-გივიანცის ქვრივებს დაენიშნოთ მუდმივი დახმარება.

— განათლების სახ. კომისარიატის შუამდგომლობა. ხსენებული კომისარიატმა შუამდგომლობა აღიბრა საქ. სახ. კომისარიატის საბჭოს წინაშე, რათა მან გაიღოს დამატებითი თანხა განათ. სახ. კომისარიატის სტანდარტული სახსრებისა, შუამდგომლობა დაქვეყნებული იქნა და წინადადება მიეცა ფინ. კომისარიატის წარმომადგენელს განსაზღვროს თანხა.

— ნათესავთა ერთად სამსახურის შესახებ. სახ. კომისართა საბჭომ დამატებითი დადგენილების პროექტი სახელმწიფო და საზოგადო დაწესებულებებში ნათესავთა ერთად სამსახურში აკრძალვის შესახებ.

— მტკიცე შტაბები. შრ. სახ. კომისარიატმა საქ. ცენტრ. აღმასრულებელ კომიტეტს წარუდგინა დასამტკიცებლად, დადგენილება მტკიცე შტაბების დაწესების შესახებ რესპუბლიკის ტერიტორიაზე.

— სპეციალური და პერსონალური განაკვეთები. სახ. კომისართა საბჭომ დამატებითი სახელმწიფო ხარჯ-აღრიცხვებზე და სამუშაო ანგარიშზე აყვანილ უწყებაში სპეციალური და პერსონალური განაკვეთები.

— შრომის ბიჯა. 24 სექტემბერს შრომის ბიჯებში აღრიცხვებზე გამოცხადდა 674 უმუშევარი, ახლად ჩაეწირა 134 უმუშევარი. სამუშაოზე გაიგზავნა 32 უმუშევარი.

— სახელდასტავო კურსები ონში. წესს სახელდასტავო კურსები გაიხსნა ონში, რომელსაც ხელმძღვანელობდა პეტრე ლანდა. დაამთავრა 19 კაცმა, რომლებსაც მიეცათ სათანადო მოწმობები.

— საღამო გერმანულ მუშებთან სახარვეზოობა. შაბათს „ახალ წრეში“ გაიმართება დიდი საღამო გერმანულ მუშების სახარვეზოობა.

— სკოლის გარეშე განათლების მუშაკის სახელში. ხუთშაბათს, 27 სექტემბერს, დილის 11 საათზე „სკოლის გარეშე განათლების მუშაკის სახელში“ (კლექსანდრეს ბაღი, ყოფილი ტუშკინის სახელობის ბიბლიოთეკის შენობა, საბავშვო მესამე) იწყებს მუშაობას განახლებას საკლუბო და საბიბლიოთეკო სექციები.

მათი მიზანია თავი მოუყაროს და ერთმანეთს დაუახლოვოს პოლიტგანათლების ასპარეზზე მომუშავენი. იქ იმართება და იკითხება მოხსენებები საკლუბო და საბიბლიოთეკო მუშაობის შესახებ.

აუცილებლად საჭიროა, რათა ყოველი მუშაკი საკლუბო და საბიბლიოთეკო ასპარეზზე გამოცხადდენ აღნიშნულ დღეს.

უწინდელი და უწინდელი
(წარსული და აწმყოს სურათები).

II
* * *
მ ა ლ ა

მობდა ძირითადი გადატრიალება. თითქოს უშველბელო ქოთანში, ქოთანის სავსე საუკუნოებით დაგროვილ ცრემლით და სისხლით, გადმოიქცა და გადმოასხა ზღვა ცრემლისა და სისხლისა, ჩაიძირა დრომძვინვარების დამახალი და ამორტიტივდა ახალი სიცოცხლით სავსე. გარდატეხვა ჟამი და განაჩენი უღმომბელი, სასტიკი და შეუპოვარი გამოტანილ იქნა ისტორიის მიერ. წმინთიკე ძველი ძირში დამავალი ბოძები და ძველი შენობის ადგილას ახალის შენება იწყეს.

ბაბლეს უკვე მოხუცებულებს ხანაში შევიდა, მაგრამ ჯერ კიდევ ახერხებდა თავის ცხოვრების ასე თუ ისე მოწყობას. იმდენი ეცადა, იმდენი მოაბეზრა თავი, რომ რაღაცანიად მოახერხა და სოფელში მიმული სულ თუ არა თავისთავის საკმაო მინც დაიკრავა, შეიბრალო სოფელში და ერთი პატარა ვენახი მიუშომა. კარმდეა მოსახლითაც შერჩა, მაგრამ ბაბლეს მინც საცხოვრებლად ტყეში სწი დაჩრა, მართალია აქაც ცოტა შევიწროვს. მინც მოახერხა და ორი ოთახი თავის საშხარეული შეინარჩუნა ზოგან ხეყნით, ზოგან ტირილით, ხშირად მოტყუებით იმდენი ეცადა რომ სოციალურ უზრუნველყოფის პენსიაც კი მოახერხა. ახლა საკმაოდ შენახული ჰქონდა ოკრო ვერცხლის ნივთები, თვალ მარგალიტები და ბაბალეს, მიუხედავად რომ წყველით და კრულვით იხსენიებდა ახალ წესწყობილებას, მინც ცხოვრობდა და არც განცხრობაზე ხელს იღებდა. მუდამ კოპვილი გამოპრანჭული ბაბლეს წინანდებულად ხელს რაიმე შრომისათვის არ გაანძრევდა, კვლავ მისი ჩაბმა დახურავდა და მოვლა მარჯის ზურგისადგავა. კლუბი და როტო აი ერთად ერთი გასართობი ბაბალესი. არც სმა ჭამაში და ჩაცმა დახურავაში ეტყობოდა რაიმე კრიზისი. ძველად დაჩენილი ჩრავალი ტანით და ფხვთ სავსე ბაბალეს ჯერ კიდევ დიდ ხანს ეყოფოდა, გარდა პენსისა, სოფელდანაც მოსდობდა ცოტა შემოსავალი. ერთი სიტყვით ახალმა გარდატეხამ საგრძობლად არ გადატრია ბაბალეს ცხოვრება.

— შრომის სახ. კომისარიატში. სოც. დაბლევების სამმართველოს მიერ მიღებულ იქნა პროცესი ინსტრუქტორები, ადგილობრივ დამზღვევ კასების მუშაობის დასაფალოერებლად და ინსტრუქტორების მისაცემად.

— შრ. სახ. კომ. მიერ შემუშავებული იქნა პროექტი დადგენილებისა საქ. ს. ს. რ-ში შტატების დაწესების შესახებ.

— ქურდობა. 22 სექტემბერს გაქურდული იქნა მოქ. ელისაბედ ექისიას ბინა მცხ. პლუხარის პროს. № 39-ში, საიდგანაც წაღებულა სხვა და ნივთები ღირებული ერთი მილიარდი მანეთისა. ბოროტმოქმედი არ არის აღმოჩენილ.

— ყაჩაღების შეპყრობა. კოჭრის სამილიციო რაიონში 18 სექტემბერს კოჭრის რაიონის უფროსის მიერ შეპყრობილი იქნა ლოკინის ხევის ყაჩაღები: 1. ვასო შვეტიცილი, 2. სპირიდონ ხალოძე, 3. სონა შვეტიცილი, 4. გიგო შვეტიცილი 5. და მინა ნაზროშვილი, რომლებსაც უზიციით მოპარული საქონელი. ტუსაღები გადაგზავნილ არან სისხლის სამართლის მილიციაში.

— ბინის გაქურდვა 22 სექტემბერს. გაქურდული იქნა მოქ. სტროგოვოვის ბინა მცხოვ. ამაღლების ქუჩა, № 11-ში, საიდგანაც წაღებულა სხვა და სხვა ნივთები, ღირებული ორ მილიარდ მანეთის.

— მე-8-ე ტენიკუმი გაქურდული იქნა მე 8-ე ტენიკუმი. წაღებულა სხვა და სხვა ნივთები. რომლის ღირებულება არ არის გამოკვეული. ბოროტ მოქმედი არ არის აღმოჩენილი.

— ს ვაკროს გაქურდვა. მე-4 ე სამილიციო რაიონში გაქურდულ იქნა მოქ. რაველი ოთარაშვილის სავაქრო მდებარე სინის ქუჩ. № 52, საიდგანაც წაღებულა 4 ღუნენი ჩულქი. ღირებული ერთ მილიარდ ხუთასი მილიონ მანეთისა. ექვთო დაპატიმრებულია დაარაჯთ ვართახარანი.

— ბინის გაქურდვა მე-6-ე სამილიციო რაიონში გაქურდული იქნა მოქ. თაბარ პეტრიაშვილის ბინა საიდგანაც წაღებულა სხვა და სხვა ნივთები ღირებული ერთ მილიარდ მანეთისა. ბოროტ-მოქმედი არ არის აღმოჩენილი.

— უბედური შემთხვევა. ა. წ. 20 სექტემბერს საღამოს 8 საათზე მაღაქნის ქუჩაზე რკინის გზის მუშა ტაროილ აბრაშოვი, რომელიც თვითგარდაცემულა ტრამვის ვაგონის ქვეშ და დაშავდა. გადაგზავნილი იქნა რესპუბლიკის საავადმყოფოში დახმარების აღმოსაჩენათ.

— ვალიუტიხ კურხა. 25 სექტემბერი.

ჩერკოვნიკი	49,000,000 მ.
სტერონიკი ეფექ.	46,000,000 "
ჩეკი.	42,000,000 "
დოლარი ეფექ.	9,950,000 "
ჩეკი.	9,250,000 "
ოსმალური ლირა	6,300,000 "
საბჭოთა ფული	16,500 "

მარიკო ხომ კვლავ მონა მორჩილი და ერთგული „მოახლეს“ იყო. შინაიდან გარედ არ გადადიოდა, არც კი იცოდა თუ რა ხდება ირველივ. გულგატეხილი, სიცოცხლის წყურვილის მოკლებული მარიკო ყურსაც კი არ აახივებდა იმ ამბებზე, რომელიც მუდამ დღე ან კენინას ან და ვინმე მეზობელს მოქმუნდა.

ბაბალეს მეზობელს ხელზე მოსამსახურე გამოეცვალა. ახლად დაქორავებული კატო, შუახინის ქალი, პროფესიონალი ხელზე მოსამსახურე იყო. პატარაობიდანვე ქალაქში გაბარებული მუდამ ამ პროფესიის მისდევდა კარგადაც, იყო ჩახელული თავის ხელობის საქმეში და კითხვებში. დღეიდან ახალი წესწყობილების დაყარებისა კატო უმალ ჩაეწერა პროფესიონალ კავშირში და მხნე მუშაკიც გახდა ამ კავშირის საქმეში.

კატომ მალე გაიცნო მარიკო, გაიცნო აგრეთვე მისი ყოფა ცხოვრება, მისი წარსული, გაიცნო რა თქმა უნდა ბაბალეს ხასიათი და ვინაობა. დაუხლოვდა კატო მარიკოს და სასალომობით, როდესაც ბაბალეს კლუბში ლოტოში იყო გართული, კატო მარიკოს ესტუმრებოდა ხოლმე და იმ საშხარეულში იწყობდა „ლექციების“ კითხვა. მართალია მარიკოს თითქოს არაფერი აინტერესებდა, მაგრამ მუდმივი ბაასით, დარჩებით, სწავლით კატომ თან და თან აუხილა თვალი, გაუღვია სიცოცხლის წყურვილი, შეგნებინა რომ იგიც აღმაინა... გამოაშქარავა ნამდვილი სახე ბაბალესი და ბოლოს იქამდინ მიიყვანა, რომ დაითანხმა კავშირში ჩაწერილ სათვის. ერთი სიტყვით მხნე და გამოცდილმა კატომ „ინდივიდუალური გადაწყვეტა“ მარიკოს ფსინიკისა მოახერხა.

ჯერ ჯერობით მარიკო მინც ვერაფერს უბეღმდა ბაბალეს. კვლავ ერთის მხრივ დატუქსა და გინებდა, მეორე მხრივ კი „ქალბატონი“, მონა მორჩილობა და აუტანელი, მოუსვენარი შრომა. ვერ იქნა კატომ ვერას ვხვთ ვერ გააბედინა მარიკოს კვირა დღის მინც ან თეატრში, ან საღმე კრებაზე მინც წაპყლოდა.

„რაქნა, ამა სახლს თავი როგორ დავანებო“, სულ ამას გაიძინებდა მარიკო, „ან შენი ჭირიმე რა მეთეატრება, მე რა ვამბებ?“

კატომ გადაწყვიტა სხვა გზით მოუაროს საქმეს... მარიკო უკვე ჩაწერილი იყო კავშირის წევრად. ჰქონდა მარიკოს ორიოდ გროში შენახული.

გ ა რ ზ ი ა ლ ი

ოთხშაბათს, სექტემბრის 26, საღამოს 7 საათზე შესდგება მორიგი სხდომა ტფ. მე-2 სარაიონო კომიტეტის. გასარჩევი ფრიალ სასწრაფო საკითხები.

წვერთა დასწრება აუცილებელია.
მ დ ე ა ნ ი .

ტვილისის კომიტეტი წინადადებას აძლევს აშხანაგებს შემოიტანონ კომიტეტის საღაროში სექტემბრის თვის საწვერო გადასახადები არა უგვიანეს 28 სექტემბრისა.

ტვილისის კომიტეტის მდივანი.

რაჭა. რაჭაში, როგორც საერთოდ კულტურულად ჩამორჩენილ მხარეში, პარტიული მუშაობა მუდამ მოისუსტებდა. არც ერთ პარტიას აქ არ ჰქონია მტკიცე-ძლიერი ორგანიზაცია.

ამ მხარეს არ აქვს რევოლუციონური წარსული, როგორც საქ. სხვა კუთხეებს.

ყოველივე ნათქვამის შემდეგ ბუნებრივია რომ დღემდე ჩვენმა პარტიამ ვერ შესძლო აქ მტკიცე ორგანიზაციის ჩამოყალიბება, რასაც ხელს უშლიდა ათასგვარი ობიექტური დაბრკობები.

ახლანინაა ისიც, რომ მმართველმა პარტიამაც ვერ შესძლო ამ მხარეში ისეთი მუშაობის გაჩაღება, როგორც სხვა კუთხეებში.

რევოლუციის პროცესს უნდა დაექვედებინა ამ კუთხის გამოვლიზება. მაგრამ საუბედროოდ ასე არ მოხდა. ისედაც ღარიბი კუთხე, რევოლუციის დროს ეკონომურმა კრიზისებმა ქონებრივად მიწასთან გაასწორა, რამაც ერთგვარი ინდფერენტობა დაბადა პოლიტიკური მოძრაობის მიმართ რასაც თავის მხრივ აძლიერებს კულტურული ჩამორჩენილობა.

ასეთა პირობებში რაჭაში პარტიული მუშაობისათვის... ასეთ პირობებში უბედვა ჩვენს ორგანიზაციის ჩამოყალიბება. უკვე არსებობს სამაზრო დრ. კომიტეტი, ორი უჯრედი ს. წესში და ქ. ონში, რომელთანაც პირველი უფრო ძლიერია, რომელსაც საკუთარი პარტიული სამკითხველოც კი აქვს.

აღსანიშნავია აგრეთვე, რომ ორგანიზაციაში თავს იყრის უმთავრესად მუშუბი ელემენტები, ახალგაზრდა მიწის მუშები.

დაწყებული მუშაობა, თუ მას მთავარ კომიტეტი საჭირო დახმარებას გაუწევს, გაძლიერდება და გაფართოვდება.

დიდ მადლობას ვუძღვნი ს. წესის თემის აღმასკომის თავმჯდომარეს, რომელმაც სხვა დახმარებითა შორის, კლუბიც დიდი სიამოვნებით დაგვიტოვა მოხსენებებისათვის და მომავალ-საღამოებისათვის.

კ ა კ ო რ ა ბ ა შ ვ ლ ი .

მუშათა ცხოვრება
მუშის შენიშვნები

საქართველოს მუშათა კლასმა, უკანასკნელი ოცი წლის განმავლობაში ლაშაში ისტორია შექმინა და თავისი წვლილი შეიტანა. საერთაშორისო

უწინ. ბაბალეს თავყანისცემენი ხშირად უწყალობებდნენ ხოლმე გროშებს. მარიკო ამა რას დახარჯამდა თავისთვის ამ ფულს, ინახამდა, თორემ ბაბალესაგან ჯამაგირა არასადღეს აველითაც არ უნახამს. ხშირად კი ეტყოდა ხოლმე ბაბალეს: „აი ფული ხელში ჩავფიცე და შენ ჯამაგირასაც ხელ ერთად მოუკეცო... სმა ჭამა არ გაკლავა, ჩაცმა-დახურავაც ჩემი ვაღია და ამა ფული ტყუილ-უბრალოდ შემოგვხარჯავს... ჩემთან კი კარგად იქნება შენახული... აგრე უფრო გირჩევიან, მოგროვდება... ვინ იცის რა მოგველოს...“

მარიკოც რასაკირველია საღმებით თანამშრომლობდა: „შენი ჭირიმე ქალბატონო, ამა ფული მე რაღამინდა? შენ კარგადაა ბრახანდებოდე და რა მიშავს...“

ოცი წელიწადი მეტია მარიკო ბაბალესთან და წარმოდგინეთ ლოგანიც კი არა აქვს. საშხარეული იატაკზე დაიგებს ხოლმე მარიკო რაღაც დაფლეთილ ფარდას, თავქვემ დაფლეთილ მუთაქას დაიდებს და კაბას წახურავს, აი მთელი მისი მოწყობილობა და „კომფორტი“...

იციეს ეს ყველაფერი კატომ და გადაწყვიტოლი აქვს ადრე თუ გვიან ამ სისაძაღლეს ბოლო მოუღოს. ერთხელ ორჯელ მარიკოს სიტყვაც გადაუფიქრო: „ქლო ვაანებე თავი შენს პარაზიტ კენინას, ისეთ ალავს გიშოვნი, რომ ჯამაგირიც კარგი გექნება, ხმა-ჭამა, ოთახი, ჩაცმა-დახურვა, დასვენება...“ მაგრამ მარიკომ ხელები გაიჭინა და ტუჩებზე ხელი დაადო. „რას ამბობ, ქლო, რასა? ყოვლად შეუძლებელია, ვერ უღალატებ, მეგასთან შევიზარდო, ობოლი ჭუპატრინო და ეხლა თავი გავანებო?.. სხვანაგე ვერ ვიკვებოვ, ერთი უბედური სოფლის დედაცადა ვარ, ხალხში როგორ უნდა გავმეორო?.. ან და მე რა მიშავს, შეჩვეული ვარ ასეთ ცხოვრებას და მეტი არა მინდა რა“-ო.

კატო მინც არა ცხრებოდა...

დილის თერთმეტი საათია. ესეს არის ბაბალეს დაამთავრა თავისი „ტუალეტი“ და ჩისი შემეცევა. გაისინა ზარის ხმა და მარიკო კარებისაკენ გაემშრა, შემდეგ დაბრუნდა და მოახსენა ბაბალეს: „ვიღაც კაცი გახლამთ, თქვენა გკითხულობთ...“

„მერე, უბედულო ვერა ჰკითხე, ვინ არის?...“

„მითხრა, მაგრამ ვერა გვიავიკო... საქმე მაქვს ხაზინასთან...“

მუშათა მოძრაობის ისტორიაში, ქართველ მშრომელ-ინტელიგენციასთან ერთად მშრომელი კლასი ჩვენი ქვეყნისა ეწეოდა უმთავრეს როლს. მშრომელ-კლასის იმერიალისტურ-საზოგადოებრივი წინააღმდეგ, რომელიც იყო ციმბირის 7-ით დასაჯებულნი, ქართველი გლეხი და სხვა გლეხურულად განწყობილ რევოლუციის ერთგულენას.

ბოლოს გაუღია ბედმა მებრძოლ რევოლუციონერთა და ნიკოლოზის „პატიოსანი“ მართველობა დაემხო. მაგრამ უნდა ითქვას გულწრფელად, რომ არცერთი კითხვა, რომელიც მოითხოვდა საბოლოო გადაჭრას რევოლუციის მიერ არ ყოფილა სათანადოდ გადაჭრილი წინასწარ არცერთ პოლიტიკურ და სოციალისტურ პარტიისაგან. მხოლოდ ამასტრატული პროექტებით იკვებებოდა და დარწმუნებულიც იყო ყოველი პოლიტიკური პარტია, რომ უკლებრივ გადაჭრებდა ცხოვრებაში იმ მინიმუმ და მაქსიმუმ პროგრამისას, რომელიც შეადგენდა პარტიის მიერ მიზანს. ასე ეგონა რუსეთის ესერების პარტიას და ასე ეგონა რუს. სოციალ-დემოკრატიული პარტიას, რომლებსაც არაგუნა ბედმა რევოლუციის პირველ ხინებში მომხდარიყო მმართველ პარტია და „სოციალისტურ“ მთავრობად რევოლუციის ვებერტული ქვეყანაში. სუსტი გამოდგა და უილაჯო თავის პროგრამის განხორციელებისთვისაც კი. შორს გადაკარგა ოქტომბრის ზარის გულწრფელა „აშხანავი“ კერესეკი ლაშაში სიტყვებით.

მხოლოდ შორანელი „აზნაურები“ არ დაბნეულან და არც შეშინებულან. და მოაზურეს თავის ერთგულ მხარეს. საქართველო, რომელიც არ არსებობდა ამ ვებ-ბატონებისათვის, ოქტომბრის რევოლუციის ვებდევ დანახეს, ახლა შეხედეს: გვიანდა იყო, მაგრამ საქმეს გამოსწორება უნდოდა და კიდევაც მოახერხეს ეს. ამერ-კავკასიის სიმი პირველი შტაბი იყო სოციალ-დემოკრატების და მუსავატ-აშხანაკლების შეხატკბილების.

მაგრამ იმსალოთის ჯარი ბათილთან მოვიდა და ოსმალეთის ჯარების მთავარ სარდალმა სთქვა: „მე არ ვაიცი ავირ კავკასია; მე მესმის და ვიცი სმქართველო, ადრებიეთანი, სომხეთი და სხვა“-ტრაპიზონის კონფერენციამ უკან გამუბარუნა ამერ-კავკასიის სტუმრები ჩენკელის მეთაურობით, მხოლოდ ამის შემდეგ მოილაპარაკა სოციალ-დემოკრატებმა სთქვამ-საქართველო გამოეცხადებოდათ დამოუკიდებლად.

ამერ-კავკასიის მუშათა კლასი კი რევოლუციის დღეს მღორ ბევრ რამეს მოელოდა, როგორც ერთგულს თავისუფლებას, ისე ეკონომურს. მაგრამ ამერ-კავკასიაში და კერძოდ საქართველოში მომქმედმა პოლიტიკურმა პარტიებმა ვერც ერთი ეს მოთხოვნა უბედ ვერ დააკმაყოფილეს. იყო პატარა პარტია, რომელიც გადაჭრით მოითხოვდა ერთგულ და ეკონომურ თავისუფლებას, მაგრამ ამით ხმა რჩებოდა „ხმა მოლადებელ უღაბოსა შინა“.

და თუ რომელიმე კრებაზე მათ საწინააღმდეგო სიტყვას ამ ერთგვარ ოპონიციის როლი მოისურვებდა და გაფართოვდა, მაშინვე ბოლშევიკად მოგვითლავდენ და ფაქულია მზად იყო თავის რაზმით, რომ მეტეხისკენ გაეცილებია, ანდა ბენია ჩხიკვიშვილი პარლაამენტის დერეფანში მუშტს აშხანდდა. ეს

— „ამა სთხოვე... ნეტა რა უნდა ჩემთან?“ ფიქრობდა ბაბალეს.

მარიკო ვაგიდა და შემოიყვანა შუახინის კაცი, ფაქინად ჩაქმული, ფორტფელთი ხელში...

„მოქალაქე ბაბალე შევიძინა?... თქვენა ხართ?“ მინამთა ახლად მოსულმა ბაბალეს.

— „ქენინა ბარბარე რევზის ასული შავიძისა, პოლკოვნიკის ქვრივი!...“ ამყად უპასუხა ბაბალეს.

ზოსულო პირველ დანახვისათაწვე მეტად არ მოგწონდა ბაბალეს... „ვეილა უზღული და ბრიყვი უნდა იყოს“, გადასწყვიტა გულში.

„ქენინობას და პოლკოვნიკობას? თავი დავანებოთ“, ღიმილით მიუღო მოსულმა, „მოქალაქე ბაბალე შევიძინა, მაშ თქვენა ხართ... შეიძლება ჩამოვედეთ“, იკითხა და პასუხს აღარ მოუცადა, სკანზე ჩამოჯდა. აინთო ბაბალეს გაბრაზება, მაგრამ თავს მაინც იკავებდა.

უცნობმა ვახსნა პორტფელი, ამოიღო ქალღიდი და მიმართა კვლავ ბაბალეს: „მოქალაქე ბაბალე შევიძინა!“

— „ქენინა ბარბარე რევზის შავიძისა“, გაწყვიტინა ბაბალე სიტყვაც; „მგონია ვარკვეულად გითხარათ!“ ბრაზით დაუმიტია.

მოსულმა მშვიდად უპასუხა: „რევოლუციამ დიდი ხანია სრულიად მოსპო ყოველგვარი წოდებრობა... მთავრობის დეკრეტით უარყოფილია კენინობა და პოლკოვნიკობა. თქვენ თქვენ თავს რაც უნდა უწოდოთ, ჩემთვის და ყველასათვის მხოლოდ მოქალაქე იქნებით... ვირჩევთ ერთხელ და აღუდამოდ ტიტულულებზე ხელი იიღოთ, თორემ სხვლად შესაძლებელია ამ ნიადაგზე ბევრი უსიამოვნება დაგემართოს...“

ბაბალეს თანდათან უფრო ცხარობდა.

„შთამომავლობით და დაბადებით კენინა გახლავართ, განსვენებული ჩემი ქმარი კნინაში და პოლკოვნიკი იყო...“

თქვენ ეს ღირსება არ მოვიციით და ვერც ჩამომართმევთ, გინდ ათასი დეკრეტი დასწერეთ და დაბეჭდეთ!...“

— „ქმარა, მოქალაქე შევიძინა, მე აქ საღმეტსულო და საკამათოდ არ მოგუსვლავო... ოფიციალ პირი ვარ და სამსახურის გამო გექვევით. პროფ-კავშირის გამგეობის წევრი ვარ... ჩვენ მიველეთ ცნობა, რომ თქვენი ოჯახის თანამშრომელი“ ჩაი-

ხალხი ისე დაავადებულია, რომ მოწინააღმდეგე...

მენშევიკები ეწეოდნენ ერთგვარ სპეკულიაციას...

პირველ აირ-დაირბა საქმე: მუშები და მოსამსახურეები...

ახლა კვებითად შეიცვალა მდგომარეობა. მუშათა კლასი...

მე პირდაპირ მომიხდა ორ სამ დარგის მუშებთან...

გამოვბედი ბინებზე საშვალზე გვეძლევა, შეიღების...

ამ მხრით ჩვენი მუშათა კლასი, რომელ პოლიტიკურ...

ძველი მუშა.

სტიკანდონის უსახავ.

ერთი მთავარი კითხვათაგანი ქართული კულტურის...

130—ზე მეტი ახალგაზრდის მატერიალური უზრუნველყოფა...

ამას წინაშე პრესაში იყო საკითხი სტიკანდონის...

მაგრამ არის ერთი სერიოზული კითხვა სტიკანდონის...

გასულ წელს სტიკანდონი განისაზღვრებოდა 10 საქონლის...

ეს, რა იქნა უნდა, საარსებო მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებისათვის...

ხელა ქალაქში, ამხანაგი მარია ბესუაშვილისა, მიუბრუნდა...

—ხელზე მოსამსახურე, ოჯახის თანამშრომელია, ჩვენ ასე...

კვლავ გაცეცხლდა ბაბაღე: „მამ როგორ გვიბრძანებთ, მამ...

„ერთხელ კიდევ გიმეორებთ“, კვლავ მშვიდობიანის ხმით...

ელდა ეცა ბაბაღეს, არაფერი იცოდა თუ ბოლო ხანებში...

მიუბრუნდა ბაბაღე მოსულს: „ეს გოგო პატარა ობოლი, უსახლკარო ამიყვანია, გამიზარდა...“

„მე პირდაპირ მომიხდა ორ სამ დარგის მუშებთან საუბარს...

მალიური დანიშნავთ დარჩა, სინამდვილეში კი არცერთხელ...

მაგალითად ეხლა, სექტემბერი ვადის და ჯერ კიდევ მიუღებელი...

ასე, რომ 10 მანეთის მაგიერ ფაქტურათ სტიკანდონებზე...

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ სტიკანდონი მოწყობება არ არის, რომ მას...

სტიკანდონის დანიშნავა არ კმარა. იმ შედეგების მისაღებათ...

ს. ს. რუსულებთან კავშირის სასოფლო-სამეურნეო გამოყვანა.

(საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

3. ცეკავშირი. შენობა კაპიტალური, შეიცავს სამ ქანდარას...

სასოფლო-სამეურნეო განყოფილებას მრავალი ახალი და საინტერესო...

სასოფლო-სამეურნეო განყოფილებას მრავალი ახალი და საინტერესო...

4. ვეტიკინარია. მეტად სერიოზული-მეცნიერული გამოყვანა...

კი ვერ წამოვიგებ... ყველაზე თავისი ადგილი უნდა იკავოს...

„მაგეებს თავი დაანებეთ“, მიუგო მოსულმა: „აქ პირუტყვზე კი არა...

„ეგაბეღებოდა თქვენ, ვგონებ მეტი გავქვთ“, მშვიდობიანის ხმით...

ილიუსტრაცია მთელი სკოლა ვეტერინარული ცნობიერების...

5. ელექტრონის და ლითონის განყოფილება. შენობა ფუნდამენტალური...

6. მეშინდერობა. პირველი ადგილი წარმოადგენს, ს. ს. რუსულებთან...

7. მელორაცია. პავლიონში შესვლამდე მელიორაციული კულტურის...

8. სატყეო განყოფილება. ორ სართულიანი შენობა. შესავალიში...

9. მეგაბრეშუმობა. პავლიონი არა დიდი. მთავარი ყურადღება...

10. სახვლი მრეწველობა. გამოყვანა ეკუთვნის ს. ს. უ. საბჭოს...

წერილობით, სრულიად არაფართო მონაწილეობას არ ღებულობთ...

ასე არ შეიძლება; თუ ვინმე ამის საშუალებას არ გაძლევთ...

„ეგაბეღებოდა თქვენ, ვგონებ მეტი გავქვთ“, მშვიდობიანის ხმით...

ში დამაზადებულა. აქ არის მთელი სახელი ამ დარგის მრეწველობის...

11. სათევზო მრეწველობა. დაყოფილია ს. ს. რ. სახლგარეო რაიონებში...

12. ცხოველთა სამედიცინო. მრავალი პავლიონი უჭირავს. არის აუარებელი...

13. ხოვლი. ყველა ოლქებს აგებული აქვს ტიპური სახლი ჩვეულებრივი...

უდიდესი და უმდიდრესი გამოყვანა სახელმწიფო ბანკის. არის წყალსადენის...

ჩვენ არ შევხებივართ პავლიონთა დიდ უმრავლესობას და არც...

რუსეთს აქ მოხსენიებული პავლიონების გარდა, მრავალი სხვა ეკუთვნის...

ჩა. მარიკო ვერას უზედამდა ბაბაღეს და ბაბაღემ კი უწინდელ...

მარიკოს ეხლა დიცივით „ქალბატონს“ უწოდებდა, თქვენობით...

„ეგაბეღებოდა თქვენ, ვგონებ მეტი გავქვთ“, მშვიდობიანის ხმით...

ვებზე ოთხმოცამდე იქნება. შეიძლება ზოგიერთ მათგანს ჩვენ შემდეგ დაუბრუნდეთ, მხოლოდ ჯერ-ჯერობით რუსეთის სასოფ. სამეურნეო გამოყენებს ზოგადი მიმოხილვისათვის ესეც უნდა ვიკვიროთ *). ამის შემდეგ ჩვენ უნდა გადავიდეთ ცალკე რესპუბლიკაზე და დამოუკიდებელი ოლქების ნა-ციონალური პავილიონების განხილვას. გამოყენა-ვი მონაწილეობს ყველა რესპუბლიკა და ავტონო-მიური ოლქი, რომელიც კი არსებობს საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირის ტერიტორიაზე. ჩვენ შე-ვეხებით ზოგიერთ მათგანს, რომლებსაც აქვთ რაიმე ახალი და ინტერესის საგნად ხდებიან როგორცაა მაგალითად: უკრაინა, ბელორუსია. ყირიმი, შორეულ-ლი აღმოსავლეთი, ხაკასეთი, კრიმი, იორათის ავტ.-ოლქი. დაღესტანი, თათართა რესპუბლიკა (ყაზანის რესპუბლიკა), თურქესტანი.

ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკათა: (საქართველო, სომხეთი, აზერბეიჯანი და აფხაზეთი) პავილიონების გახსნა შესდგა გუშინ სექტემბრის 9. (დაესწრენ: ჩიჩერინი, კრასინი, ენუქიძე, ბრაგინი და სხვ).

მეორე წერილში ჩვენ აღვწერთ საზღვარ გა-რეთის (უტკოეთი) და ყველა ცალკე რესპუბლიკათა პავილიონებს გარდა საქართველოსა, ხოლო მესამე წერილში მართლ საქართველოზე შევჩერდებით, რომელიც განსაკუთრებულ ყურადღებას იპყრობს და საუბრისა პავილიონადაა აღიარებული მთელ სა-კავშირო გამოყენებაზე.

(შემდეგი იქნება).

გ. თავზარაშვილი.

მოსკოვი სექტემბრის 10.

*) რუსეთის სახელმწიფო გამომცემლობის გა-მოყენა ჯერ კიდევ არ არის დალაგებული სავე-ბით, რის გამოც მისი აღწერაც შემდეგისათვის გადავიდეთ.

გ. თ.

ქართველები ინლოეთში

ამ რამოდენიმე ხნის წინეთ, ბუხარადან ტფი-ლისში სავაჭროდ ჩამოვიდა ავღანისტანელი ვაჭარი აბდულ-ჰაყი, რომელმაც ბუხარიდან ჩამოიტანა ძვირფასი ტყავებზე დასაყრდანი. მას რამოდენიმე თვე მუშაობდა ტფილისში და ბაზარზე სავაჭრო საქმე-ების გამო. მე იგი ვაჭარია ს. ოსლოპოლისთან, რომელსაც აბდულ-ჰაყი ვაჭარო სასტუმროში. მას ეთ-ქვა თავისი ვინაობა, რომ იგი სპარსელი ქართვე-ლია. ამის შემდეგ ეს შემოდიოდა სეიფულისთან და ერთხელ, როდესაც აბდულ-ჰაყი ჩვენთან ჩაის შეე-ქცეოდა და ესაუბრებოდა სხვა და სხვა საგნებზე მან გვითხრა, რომ მას ინლოეთში ყოფნის დროს ქალაქ ბომბეში უნახავს ერთი უბანი, რომელიც თურმე დასახლებული არის მხოლოდ ქართველებით და მთელს ბომბეში მათ ქართველებს უძა-ხანა. თურმე მათაც იციან, რომ ისინი საქართვე-ლიდან მოსულნი არიან დიდი ხნის წინეთ. ეს ქა-რთველები მისდევენ ვაჭრობას. მათ შორის არიან შემქმნელებიც. ამასთანვე აბდულ-ჰაყი დასახელა, რომ რამდენიმე მდიდარ ქართველს ეკუთვნის ინ-გლისური ქულების დასახლებული ქარხანა, აგ-რეთვე აქვთ ტექნიკური საავაჭრო და სხვა.

ჩვენ არ ვიცით ამ ქართველების სამშობლო ენა შეუხებავთ თუ არა. ამის შესახებ აბდულ-ჰაყმა ვერაფერი გვითხრა. აბდულ-ჰაყი ეხლა იმყოფება ბაქოში.

გ. ბ.

კუთაისის უფლებიანი საგუბალ-სტარო პურსაგი

ქუთაისის საბუხალტერო კურსების მუშაობის ანგარიში, მისი წარსული, აწყო და მომავალი, ამას წინათ უკვე იყო მოთავსებული სხვა და სხვა გაზეთების ფურცლებზე.

წარსულ წელს საბუხალტერო კურსები, სა-დაც მეცადინეობა სწავრებოდა საღამოობით 5 დან 8 საათამდე, რკ. გზის სასწავლებლის შენობაში, ნივთიერად განიცდიდა ფრიად ცუდ მდგომარეობას ვინაიდან მრეწველობის მიერ გაღებული სწავლის ქირა ერთობ უმნიშვნელო იყო და ეს უმნიშვნელო თანხაც შემოვიდა წლის შუა და ბოლო რიცხვებ-ში, როდესაც ბონების ღირებულება მერტად დაცე-მული იყო.

მიუხედავად მსმენელების მიერ გაღებული თა-ხნის არარაობისა, კურსებზე მომუშავე ლექტორებმა და საერთოდ მიიღეს კოლეგიის შემადგენლობამ ერთხელვე დაწყებული საქმის არ უღალატეს და მე-ცადინეობა და გამოცდები ჩინებულად დაამთავრეს ივნისის შუა რიცხვებში.

გამოცდებს, გარდა კოლეგიის წევრებისა და ლექტორებისა, დაესწრენ განათლების განყოფილე-ბის მიერ ოფიციალურად დანიშნული წარმომადგე-ნელები, დღევანდები—სპეცები და მათი თანდას-წრებით კურსების დამთავრების ატესტატები მი-იღო 22 მსმენელმა, ხოლო ერთი მსმენელი სისუს-ტისა გამო დარჩა.

მიმდინარე სამოსწავლო წელს კურსების კო-

ლეგიის განზარბული აქვს კურსებზე მეცადინეობის საქმე სასურველ კალაბოტში ჩააყენოს, შექმნას მი-სთვის ნორმალური პირობები და საქმეს სულ სხვა მაშტაბით მიუდგეს.

ამ ფრიად სიმპატიური და სასარგებლო საქ-მის კოლეგია, რასაკვირველია, შესძლეს, მაგრამ ეს კი ცხადზე უცხადესია, რომ ამას დადებითად უნდა გამოეხმაუროს განათ. კომისარიატი.

კომისარიატის გამომხმარებელი და დახმარება აუცილებელია იმიტომ, რომ ამ კურსებს არა აქვს საკუთარი ბინა. არც ინვენტარი და არც აუცილე-ბული სასწავლო ხელსაწყოები.

კურსების კოლეგიამ აღძრა შუამდგომლობა ქუთაისის განათ. განყოფილების წინაშე, რათა ამ უკანასკნელს აღეძრა შუამდგომლობა განათლების კომისარიატის წინაშე კურსებისადმი ნივთიერი დახმარების გაღების აუცილებლობის შესახებ.

განათ. განყოფილებამ, რომელიც დეტალურად განხილობდა ამ კურსების მდგომარეობასთან და რომელმაც კარგად უწყის მისი მნიშვნელობა და ღირებულება, ა. წ. 6 სექტემბერს, № 3828, აღ-ძრა წერილობითი შუამდგომლობა განათ. კომისა-რიატის წინაშე, სადაც, სხვათაშორის ხაზგასა-მით ნათქვამია შემდეგ: „ქუთაისის მახრის განათ. განყოფილება, წარმოადგენთ რა ამასთან-ვე ქუთაისის საბუხალტერო კურსების კოლეგიის განცხადებას, შუამდგომლობს თქვენს წინაშე, რათა ხსენებულს კურსებს, რომელიც გახსნილია განათ-ლების განყოფილების ნებართვით და რომელსაც არა აქვს არავითარი ინვენტარი და არც მისი შე-ძენის საშუალება, აღმოუჩინდეს შესაფერისი დახმა-რება“.

ვინაიდან კურსების კოლეგიის განზარბული აქვს კურსებზე მეცადინეობა განახლოს ოქტომბ-რის შუა რიცხვებიდან და მანამდის კი საჭირო იყო ინვენტარისა და სხვა ნივთების შესაძინად მთავრობისაგან დახმარების მიღება, კოლეგიამ გან-ათლების კომისარიატში გადაუხვინა წარმო-მადგენელი—ამხ. კუჭავა, რომელსაც დავადებული ქონდა შუამდგომლობის აღძვრა და კურსებისათვის დახმარების მიღება.

ამა წლის 22 სექტემბერს კურსების კოლეგიის წევრი და მდივანი, ამხ. კუჭავა განათლების გან-ყოფილების წერილობითი შუამდგომლობით, განათ. კომისარს გააცნო კურსების მდგომარეობა და თ-ხოვა მის მოსაწყობად 2 მილიარდი მან.

მის შუამდგომლობას შემთხვევით დაესწრო ქუთაისის მაზრის განათ. განყოფილების გამგე, რომელმაც პირადად სთხოვა განათ. კომისარს აღძრუ-ლი შუამდგომლობის დაქაყოფილება.

განათ. კომისარის დადებითად გამოეხმაურა აღძრულ შუამდგომლობას. მიიღო კოლეგიის წერი-ლობითი განცხადება განათ. განყოფილების შუამ-დგომლობით და დაპირდა წარმომადგენელს შუამ-დგომლობის საბუხალტერო კომისიაში გატარებას და დაქაყოფილებას.

საბუხალტერო კურსები 6 თვინია და მის კოლეგიამ შედიან: 1. სახ. ბანკის მთავარი კონ-ტროლიორი აღ. ჩხეიძე (იგივე კოლეგიის თავ-მჯდომარე); 2. მესამე ტექნიკუმის მასწავლებელი, მკათემატიკი და სპეცი სიმ. ეზიკაშვილი (იგივე გა-მგის მოადგილე და მე 3. განათ. მუშაკთა კავში-რის გამგეობის წევრი, მასწავლებელი მ. კუჭავა იგივე კოლეგიის მდივანი და მოლარე.)

კურსებზე ლექტორებად მუშავდებიან არიან: 1. განათ. განყოფილების უფროსი ბუხალტერ-ი. სპელიალური ცილინო ალქურცილი, ამხ. ბავ. კვიციანი; 2. კურსების გამგე. აღ ჩხეიძე; 3. გამ-გის მოადგილე—სიმ. ეზიკაშვილი; 4. მუშეების გა-მგე და I ტექნიკუმის მასწავლებელი ტ. ჯავახი-ძე; 5. კოორპერატივა კავშირის გამგეობის წევრი —კ. წერეთელი და მე-6 იურიტი—ა. ლორთქი-ფანიძე.

კურსებზე მეცადინეობა დაიწყება ოქტომბრის შუა რიცხვებიდან, ხოლო განცხადებებისა და ყო-ველგვარი ცნობების მიღება შეიძლება განათ. მუ-შაკთა კავშირში ამხ. მ. კუჭავასთან.

ხსენებული კურსები მთავრობისაგან ნებადა-რთულია, შესდგება თეორიული და პრაქტიკული განყოფილებისაგან, უფლებიანია, მიიღება მსმენე-ლი ორივე სქესისა ცოდნით არა ნაკლებ გიმნაზიის 4 კლასისა და ლექტორებად საუბრისა ძალეობა მოწვეული.

კოლეგია იმედოვნებს და დარწმუნებულია, რომ ამ ფრიად სიმპატიურ დაწყ-ებულებისათვის განათ. კომისარიატი არ და-იშურებს ყურადღებასა და სათანადო ნივთიერი დახმარების გაღებას, რაც დიდად ხელს შეუწყობს დაწყებული საქმის სასურველად და საზოგადოები-სათვის სასარგებლოდ დაგვირგვინებას.

გ. კუჭავა.

პროპანაქია

ს. ხაგარეჯო. საგარეჯოში ამინდები კარგია, როგორც ზურის, აგრედვე სიმინდის მოსავალი სა-შუალოზე ცოტა მეტია. სამაგვიროდ ვენახებს ვერ უჩანს კარგი პირო. სანოვავე არ არის ძვირი: გა-მომცხვარი კარგი პური 1 გარ. 250 ათასი მან., ძროხის ხორცი 400—500 ათ. მ., ცხვრისა 600—700 ათ. მ., კვერცი წყვილი 150 ათ. მ., ჩარევი რძე 200 ათ. მან.

სოფლის კოოპერატივი ვერ ამართლებს თავის მიზნებს და ვერ უწყევს კერძო ვაჭრებს სათანადო კონკურენციას. თანახმად სოფლის ყრილობის და-დგენილებისა, სიმინდები უნდა გაიჭრას მინდორში ოქტომბრის 10-ში. კალოზე პურის ლეწვა გრძელ-დება.

სწავლა ჯერ არ დაწყებულა. კვირას, 16 სექტემბერს, საგარეჯოს თეატრ-ში, აღმასკომის და კულტსექციის ინიციატივით ადგილობრივმა დრამატულმა სცენის-მოყვარეთა დასმა იაპონიაში დაზარალებული სასარგებლოდ დასდგა 3 მოქ. პიესა იტალიის ჯარის ცხოვრები-დან „ორი დარაჯი“. წარმოდგენამ მუყობრად ჩაია-რა. ხალხი აუარებელი დაესწრო.

გარეჯელი დათა.

ახალციხის ამბები.

(წერილი მესხეთიდან)

წყალი. ჩვენში საბჭოთა ხელისუფლების და-მყარების შემდეგ, ჩვენი ახალციხის ქალაქის ძველი ნაწილის (სადაც განსაკუთრებით ქართველები ცხო-ვრობენ) ქართველებმა ჯერ-ჯერობით ერთს დიდი-ხნის სანატრო მიზანს მივალწვიეთ, რაც მენშევი-კების ბატონობის დროს მხოლოდ ოცნება იყო.

ეს ჩვენი ფრიად სასიხარულო მიზანი არის სასმელი წყალი, წყალ-სადენის წყვეთება და მულ-მივად წყლის შოვნა ქალაქის ძველ ნაწილში.

დღეს ქალაქის ძველ ნაწილში (რებათში) სამი წყალსადენია, რაც იმეათე ნოვლეწია ამ უკა-ნასკენ 10—15 წ. განმავლობაში.

ქალაქის ძველი ნაწილის ქართველი მოქალა-ქეები, ეს ნამდვილი პროლეტარიატი, ძლივს გან-თავისუფლდა აუტანელ ტანჯვა-წვალებისაგან სას-მელ წყლის შოვნის გამო.

წყალ-სადენი, რომ არ იყო სათანადოდ შეკე-თებულა, მოქალაქეები ორი ვერსის მანძილზე მი-ლიოდნენ მდ. მტკვარზე და იქიდან ეზიდებოდნენ წყალს. ისეთი ცუდი გზა წყალზე წასასვლელი, ისეთი აღმართი, კლდე, რომ მგონი გოლგოთის მთაც კი არ იქნება ასეთი.

მოქალაქეების ასეთი ტანჯვა-წვალება უფრო უორკედებოდა ზამთარში ახალციხის სუსხიან ცივს ყინვებში.

ზემოთ აღნიშნულ მანძილის გავლა და მიხ-ლოება მტკვართან, სადაც ხშირად უბედურობა ხდებოდა ხოლმე. წყლის მომტანი შედგებოდა ყი-ნულზე, წყლის ასავსებად, ამ დროს ყინული ტყდებოდა და წყლის მომტანიც წყალში ვარდებოდა და ატყდებოდა დიდი წვილ-კვილი და სხ. უბე-დურობა.

ახალციხის ქართველი ახალგაზრდობა. ამ ათი-ხუთმეტი წლის წინეთ ადგილობრივი მკვიდრი ქა-რთველი ახალგაზრდობა დიდს რიცხვს წარმოად-გენდა ქალაქ ახალციხეში.

შემდეგ ნელ ნელა ლეწვა პურის, სამსახურის საშოვნელად სტოვების თავის მამა-პაპურ კერას და ნებისთნე უნებლიეთ იძულებული ხდებდა და მი-ღის საქართველოს სხვა ქალაქებში, სადაც დიდი ვი-ვაგალბით შოულობს საქმეს, მაგრამ ძალიან გაკვირებოდა ჩავარდნილი, ვინაიდან მან უნდა გა-დაიხადოს სახლის, სმა-ქამის, სარეცხის და სხ. სა-ფასური და აგრეთვე იქიდან უზგანის რაცხას მა-მის ოჯახსაც.

მიუხედავად ასეთი არა სასიამოვნო და სამ-წუხარო მოვლენისა ქალ. ახალციხეში საქმაო დიდ-ძალი ახალგაზრდობა ცხოვრობს.

რას აკეთებენ ეს ჩვენი მომავალი ბურჯნი, ეს ჩვენი მნათობელი ჩირადნაი?... სამწუხაროთ სრუ-ლიად არაფერს...

თავისუფლად დროს ტყვილა-უბრალოდ ატა-რებენ, ქუჩებში და ბაღში ხეტიალობენ.

არ იციან თუ რა ძვირფასია დრო. არავითარ კულტურულ მუშაობაში ჩაბმული არ არიან.

ძველ ნაწილში არის ყოფ. წერა-კითხვის გა-მომცემელთა საზოგადოების სამკითხველო-ბიბლიო-თეკა, სადაც ძალიან იმეათია (წელიწადში ორ-ჯელ-სამჯერ) ქართველ ახალგაზრდობას, რომ შე-ვიდეს სამკითხველოში და წაიკითხოს ახალი გაზე-თი და გაიგოს თუ რა ხდება მსოფლიოში.

ახალგაზრდობა ვინც უნდა მოვიდეს, გამო-იღვიძოს საღათის ძილისაგან, ახილოს თვალები და დაიანახოს რა ხდება მის თვალწინ, ნუ დაივიწყ-ებს, რომ ფრიად ისტორიულ ხანაში ვცხოვრობთ. რა საქირთა ყოველ დღე ტყელა უბრალოდ საიარული.

რამე კულტურული წრე დაიარსეთ, სადაც მხურვალე მონაწილეობა უნდა მიიღოს ყოველმა თქვენგანმა—და სხვა.

ხომ იციტ ჩვენი დიდებული მესხეთი ერთს დროს რას წარმოადგენდა, აქ სწავლა-განათლება, ხელოვნება უნალღეს წერტილამდე იყო ასული და დღეს კი დროთა ბრუნვის წყალობით რა საბრალო საზარელ სურათს წარმოადგენს ეს ჩვენი მხარე...

ნუ დავიწყებთ ჩვენი გზანსანი 6. ბარათა-შვილის ნიანდერძებს! „მაგრამ რადგანაც კაცი გვქვიან შვილი სოფლისა, უნდა კიდევაც მივსი-ოთ მას გვემას შობლისა, არც კაცი ვარგა, რომ ცოცხალი მკვდარს ეგზგასოს, იყოს სოფელში და სოფლისათვის არა იზრუნოს“.

იშრომეთ ძმებო, მხოლოდ შრომით, საერთო შეკვივრებული მუდმივი შრომით მივაღწევთ ჩვენს

მიზანს, რადგან ყოველი თქვენთაში შენლების დაგვარ მიიტანს წვლილს შრომის და მეცნიერების ტაძარში.

სასწავლებლის ქრონიკა

მაშინ ჩვენი მასწავლებლის სამსახურე-ლოს უპირველესა მსათხოის ნორე ორსკველოს კერა, ძველებურად ცელე აუჯგაღება — დღემდე ზა, ეს საქართველოს სიბრძის ავეანი—ძველი მეს-ხეთი კვლავ განახლება და მოგვეცემს მეორე შო-თას, მეორე ისტორიკოსის თამარაშვილებს თორ-ნიე ერისთავებს და სხვა.

ტანჯული მესხი.

დ. დიდი-ჯიხაში. 16 სექტემბერს „სასაგ-ლას“ უბანში იქნა დადგმული „უგვირგვინო მე-ფენი“ ადგილობრივი დასის მიერ.

უნდა ითქვას საერთოდ, რომ სოფელში თე-ატრმა და საერთოდ ხელოვნებამ დაკარგა მნაშენე-ლობა. ის გადაიტყა საოხუნჯო საქმედ.

ხელოვნება აქ ვერ აღწევს თავის მიზანს. ამ წარმოდგენამ მოლოდინს გადაეპარა. იმ საღამო-ზედ ჩვენ ველოდით ჩვეულვრივ ხელოვნების „ტრა-დელაის“, მაგრამ სინამდვილეში აღმოჩნდა სულ სა-წინააღმდეგო. ვიტყვი თამამად, რომ ამ საღამომ მიაღწია თავის მიზანს.

ადგილობრივი ძალებით, სოფლური შეძლე-ბის დეგრადაციით და სხვა სასცენო მოწყობილო-ბით მგტის მიღება საზოგადოებას არ შეეძლო.

ამ საღამოს ჩატარების შემდეგ ჩვენ გვისდგება შესანიშნავი პიროვნების შესახებ გაკვირით აღწენ-ნოთ, რომელმაც მიიტყა საზოგადოების ყურად-ღება ეს არის შ. ლორთქიფანიძე, რომელიც გამო-ლიდა სააკაძის როლში. ამ როლში მისი გამო-ვლება, მისი მოხთენილ ქართული საუბრის კილო ტრუნტელს ჰგვრიდა ტანში დასწერეს. ჯიხაში მის საზოგადოება მას კარგად იცნობს, როგორც სცე-ნის მოყვარეს.

გვიხმახვს ის „პატარა კახის“ როლშიაც და სხ. მის სასცენო ნიჟს მომავალი აქვს.

ეს საღამო კარგად ჩატარდა, მაგრამ კომე-დებზედ და ვოდევლებზედ დაჩვეული (ნაწილი საზოგადოებისე) ცოტად უკმაყოფილო დარჩა.

ფარი.

სასწავლებლის ქრონიკა

— განმეორებითი გამოცდები. ქვემო იბერე-თის ყველა სკოლებში სექტემბრის 17-დან დაიწყო განმეორებითი გამოცდები. მოწომის მისაღები გა-მოცდები პროინციის სკოლაში განათლების გან-ყოფილების ნებადართველად არ სწავრობეს.

ამ ვამად საბტრედიამი არსებობს შემდეგი სასწავლებლები: 9 წლიანი მთლიანი შრომის სკო-ლა სალიკვიდაციო ტექნიკუმითურთ.

მთლიან შრომის სკოლა 7 წლიანი.

რკინის გზის შრომის სკოლა 7 წლიანი ცალკე განყოფილებებით.

— მასწავლებლის გადაყვანა. სამტრედიის ტექნიკუმის (ყოფილ გიმნაზიის) ძველი მასწავლებელი ს. ლორთქიფანიძე გადაყვანილი იქნა ქუთაის-ში. ს. ლორთქიფანიძე სამტრედიამი გიმნაზიის დაარსებიდან მასწავლებლობდა აქაურ გიმნაზიაში. სპეციალობით მათემატიკი სხვა და სხვა დროს ას-წავლიდა ლიტერატურულ სფენებსაც. 7 წლის გან-მავლობაში აქ მან როგორც მოწაფეთა ისე ამხა-ნავთა და საზოგადოების საქროო სიყვარული და-იმსახურა. მისი წასლა დიდ დანაკლისად უნდა ჩაითვალოს.

მაღლიერმა ამხანაგებმა ნიშნად პატივცემისა ს. ლორთქიფანიძეს ამხანაგური ვაცოლება გაუმარ-თეს.

ზარკილაგი რელაქსიის მიხარო

ამხ. რელაქტორო! გთხოვთ გამოაცხადოთ თქვენდამი რწმუნე-ბულ გაზეთში შემდეგით:

დღემდე არ ვეყოფნოდი არცერთ პოლიტი-კურ პარტიას, მაგრამ თვალყურს ვადგენდები მთი თეორიულსა და პრაქტიკულ მოქმედებას.

დავრწმუნდი, რომ ერთად-ერთი პარტია, რო-მელიც იცავს სწორედ ერისა და სოციალიზმის ინ-ტერესებს არის საქ. მემარტენენ სოც-დევ. სარე-პარტია.

ამიტომ დღიდან შეგებულად ვფერთდები ამ პარტიის რიგებს და მსურს მით ვემსახურო მშრო-მელი ხალხის კეთილდღეობას.

წესის ფ-ტ. განყ. უფროსი.

ვლადიმერ გამელაური.

ამხ. რელაქტორო! ნება მოგვეციტ გაზეთ „ტრიბუნის“ საშვალე-ბით უღრმესი მადლობა გამოუცხადოთ კახეთის მე-ვენახეთა საზოგადოების კავშირთა-კავშირის გამგე-ობის და მოქ. ნესტორ გლახუნისძე სიხარულით, რომელმაც აღმოუჩინეს დახმარება ჩოხატურის საავადმყოფოს სააღმშენებლო კომიტეტს.

პირველმა—300 მილ. მან. ხოლო მეორემ—100 მილ. მან.

ჩოხატურის საავადმყოფოს სააღმშენებლო კომიტ. თავმჯ. თ. ჩიჩუა.

მდივანი დ. დამაზიძე.

დ. ჩოხატაური.

12/IX 1923 წ.

რელაქტორი—სარელაქციო კოლეგია.

გამომცემელი—მთავარი კომიტეტი.